

Vrouwen in de Bijbel

de moeder van Micha

In het bergland van Efraïm woont een moeder met haar zoon: Micha. Over eventuele verdere gezinsleden staat niets vermeld. Waar is de vader? Groeit Micha op zonder mannelijk gezag? De tijd waarin het gezin leeft, wordt in haar algemeenheid gekenmerkt door gezagloosheid ('In die dagen is er geen koning in Israël, ieder doet wat goed is in zijn ogen' (:6). Hoewel de ouders hun zoon een naam hebben gegeven met een mooie betekenis ('Wie is gelijk de Here?'), blijkt van gehoorzaamheid aan Hem geen sprake te zijn.

Vloek en zegen

Micha steelt namelijk een aanzienlijk bedrag* van zijn moeder, die hem kennelijk niet verdenkt. Ze spreekt in zijn bijzijn een vervloeking uit over de dader, maar dit bewerkt bij Micha geen berouw.

Hij lijkt het geld niet nodig te hebben, want het blijft in zijn bezit tot de dag waarop hij zijn daad aan zijn moeder belijdt. Haar reactie luidt: 'Mijn zoon, je bent gezegend door de Here' (:2).

Moeder zal ongetwijfeld opgelucht zijn dat het raadsel is opgelost. Toch lijkt er een schakel te ontbreken. Want kan een vervloeking zomaar ongedaan gemaakt worden door het uitspreken van een zegen?

Ebal en Gerizim

Deze geschiedenis (met vervloeking en zegen) doet denken aan twee bergen ten noorden van het bergland van Efraïm: Ebal en Gerizim (misschien zelfs te zien vanuit het huis van Micha en zijn moeder). Nog niet eens zo heel lang geleden hield Mozes het volk daar de zegen en de vloek voor (Deut.28 en 29). Zou het volk zondigen, dan moest God straffen (Ebal). Pas wanneer er sprake was van bekering en gehoorzaamheid ('met heel uw hart en ziel' 30:2), kon God opnieuw zegenen (Gerizim). Micha zondigt niet alleen tegen zijn moeder, hij overtreedt bovendien Gods wet op meerdere onderdelen. Helaas lezen we niets over berouw en bekering (vgl. Luk.15:21)

Bediening

Nu Micha merkt dat hij geen straf krijgt, geeft hij het gestolene terug. Ook moeder heeft het niet echt nodig. Ze heeft een plan: 'Ik heilig dit geld aan de Here en sta het af ten behoeve van mijn zoon om er een gesneden en gegoten beeld van te maken' (:3).

Het beeld wordt geplaatst in het particuliere godshuis waarover Micha blijkt te beschikken. Door deze gift van zijn moeder krijgt zijn 'bediening' een impuls. Hij wijdt één van zijn zoons tot priester en ook een 'zwervende Leviet' wordt aangenomen als persoonlijke profeet en priester (soort geestelijke vader). Micha zal hem jaren kunnen onderhouden met het geld van zijn moeder. De mannen sluiten een overeenkomst (:10,11) en Micha is tevreden: 'Nu weet ik dat de Here mij zal weldoen'. Zijn moeder gaf hem immers Gods zegen? Nou dan.

Ernst

Moeders zegen mag dan vroom klinken, uit de verdere geschiedenis blijkt het dramatische gevolg van de vervloeking en de afgoderij van moeder en zoon: het afgodsbeeld komt terecht in de stam van Dan (de stam die ook verder in dit hoofdstuk een kwalijke rol speelt). Daar blijft het staan tot de wegvoering in ballingschap (18:30).

Een ernstige les voor ons. Wat leven wij onze kinderen voor? Wat zijn onze afgodsbeelden (attributen die ons in beslag nemen)? Leren wij onze kinderen zonden oprecht te belijden (2Kor.7:10)? We zijn gewaarschuwd: 'Een beetje zuurdeeg, doorzuurt het hele deeg' (Gal.5:9).

**Elfhonderd sjekel zilver: een aanzienlijk bedrag (82,5 kg zilver), de prijs voor 275 slaven, gerekend naar de prijs die enige eeuwen eerder voor Jozef was betaald. (Bron: Studiebijbel in Perspectief)*